

Classroom Action Research

Ilada Sarttatat and Kanokwan Suthiphorn

Thepsatri Rajabhat University, Nakhon Pathom Rajabhat University

Abstract

“Classroom Action Research” was the 15th seminar organized by Japan Language and Culture Teachers Association of Thailand (JTAT) supported by Japan Foundation and Japanese Studies Program, Institute of East Asian Studies. It was held on 16 June, 2012 at the seminar room in IEAS, Thammasat University, Rangsit Pathumthani. The main objective of this seminar was to provide basic knowledge about classroom action research and guidelines for those who may have a plan to do classroom action research to improve their teaching methods and ensure they are using the best practices in their classroom. Dr. Jaruwat Ployduangrat, Faculty of Education, Srinakharinwirot University was invited as lecturer for the seminar which was attended by twenty-nine participants from universities and high schools.

Keywords: Classroom Action Research, Japanese language teaching

* Corresponding author e-mail: ilada_subsin@yahoo.com

** Corresponding author e-mail: kanokewarn@yahoo.com

การวิจัยในชั้นเรียน

ไอลดา ศราทธทัต¹ และ กนกวรรณ สุทธิพร²
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี¹ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม²

บทคัดย่อ

การสัมมนาเรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” จัดโดยสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 15 โดยได้รับการสนับสนุนจากเจแปนฟาวน์เดชั่น และโครงการญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา จัดขึ้นเมื่อ วันที่ 16 มิถุนายน 2555 ณ ห้องประชุม สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี วัตถุประสงค์ของการสัมมนานี้ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ และวิธีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน หาวิธีการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาวิธีการ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนต่อไป โดยวิทยากรรับเชิญสำหรับการอบรมครั้งนี้ คือ อ.ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้นจำนวน 29 คน

คำสำคัญ: การวิจัยในชั้นเรียน, การสอนภาษาญี่ปุ่น

1. บทนำ

เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการในด้านการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นกันอย่างแพร่หลาย ทางสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทยจึงร่วมกับเจแปน ฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ และโครงการญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดการสัมมนาเรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2555 ณ ห้องประชุม สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี วัตถุประสงค์ของการสัมมนานี้ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนหาวิธีการแก้ไขปัญหาคือหรือพัฒนาวิธีการ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต

2. เนื้อหาสาระในงานสัมมนา

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน นั้น ประกอบด้วย ครู นักเรียน และหลักสูตร และในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผลดี และให้เป็นไปตามหลักสูตรนั้น ครูควรคำนึงถึงหลักการสำคัญว่า ครูจะสอนใคร สอนอะไร และสอนเพื่ออะไร ทั้งนี้ กระบวนการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีให้เป็นไปตามหลักสูตรนั้น ครูควรกำหนดจุดมุ่งหมายตั้งแต่แรกเริ่มว่าจะผลิตผู้เรียนให้ออกมามีลักษณะอย่างไร (ดังแผนภาพ 1)

ในการออกแบบกิจกรรมต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น ครูควรระบุจุดมุ่งหมาย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครอบคลุมการผลิตผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน (พุทธพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย) ทั้งนี้ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่เราต้องการ และตามที่ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูอาจพบว่ามีปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกันได้ ดังนั้น เพื่อที่ครูจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนการสอนของตนได้ดีขึ้นนั้น การวิจัยในระหว่างการจัดการเรียนการสอน จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการปฏิบัติงานของครูด้วยกัน การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1) การวิจัยในชั้นเรียน ลักษณะเด่น คือ เป็นการบันทึกผลการวิจัยที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง เฉพาะผู้เรียนบางคนหรือกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนบางกลุ่ม ไม่นับระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน ใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยสั้น เขียนผลการวิจัยประมาณ 2-3 หน้า และรวบรวมผลการวิจัยไว้เป็นกรณีศึกษา

2) การทำวิจัยเพื่อขอผลงาน ลักษณะเด่น คือ เป็นการรวบรวมเอาผลการวิจัยในชั้นเรียนหลายกรณีมาหาข้อสรุปร่วมกัน หรือเป็นการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสำหรับผู้เรียนที่มีจำนวนมากขึ้นและมีกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจน มุ่งเน้นการทำระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบตามหลักสากล ใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยนาน ไม่จำเป็นต้องทำในระหว่างการจัดการเรียนการสอนก็ได้ และการเขียนผลการวิจัยจะใช้ตามหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ที่กำหนดไว้ประมาณ 5 บท ดังนี้

แผนภาพ 1 กระบวนการออกแบบการเรียนการสอน

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของงานวิจัย นิยามปฏิบัติการหรือคำสำคัญ และข้อดกลงเบื้องต้น (ถ้ามี)

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย การเสนอบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ทฤษฎีที่ใช้ขอบเขตของเนื้อหาโดยเน้นเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องโดยตรง รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ระบุประชากร กลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตเนื้อหา ตัวแปร) เครื่องมือวิจัย วิธีการรวบรวมข้อมูล การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิจัย ระบุถึงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัย ตลอดจนเสนอข้อเสนอนะที่ได้มาจากผลการวิจัย (เพื่อนำไปประยุกต์ใช้หรือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป)

เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม จะต้องให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งเล่ม และมีทุกเล่มที่อ้างในเนื้อหา

ภาคผนวก การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวอย่างของเครื่องมือที่ใช้ สื่อการสอน ภาพประกอบ รวมถึงแบบฟอร์ม

การประเมินเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC)

อาจกล่าวโดยสรุปว่า การผลิตผู้เรียนที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ทั้งสามด้านให้ได้ตามที่ครูได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรไว้ นั้น กระบวนการวิจัยทั้งการวิจัยในชั้นเรียน และการวิจัยเพื่อขอผลงานนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องทำเพื่อที่จะใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนของตน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การวิจัยในชั้นเรียนควรเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจากจุดเล็กๆ และการวิจัยเพื่อขอผลงานควรเป็นการวิจัยต่อเนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนที่ครูได้นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รวบรวมเอาไว้ไปขยายผลเพื่อแก้ไขปัญหาในจุดที่ใหญ่ขึ้นโดยใช้ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนมาอ้างอิง ขยายผล และสรุปผลให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ตลอดจนนำผลวิจัยที่ได้ไปขยายผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนในวงกว้างต่อไป

3. การประเมินผลการดำเนินงานสัมมนา

ในงานสัมมนาครั้งนี้ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถามซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 24 ชุดจากผู้เข้าร่วมจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.75 สรุปผลได้ดังนี้

การประเมินระดับความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานสัมมนาแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยประเมินในด้านต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจในการสัมมนา

หัวข้อการประเมิน	จำนวนคน (n)	\bar{X}	แปลผล ความพึงพอใจ=
1. ความเหมาะสมของวันเวลาที่จัด	24	4.25	มาก
2. ความเหมาะสมของเวลาสัมมนา	24	4.08	มาก
3. ความเหมาะสมของสถานที่	24	4.29	มาก
4. ความเหมาะสมของเนื้อหา	24	4.62	มากที่สุด
5. ประโยชน์ที่ได้รับ	24	4.75	มากที่สุด
ความพึงพอใจการสัมมนาในภาพรวม		4.40	มาก

ผลจากแบบสอบถามพบว่าผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} =4.40) ตามลำดับคะแนนมากที่สุด 3 รายการ กล่าวคือ 1) ประโยชน์ที่ได้รับ (\bar{X} =4.75) 2) ความเหมาะสมของเนื้อหา (\bar{X} =4.62) 3) ความเหมาะสมของสถานที่ (\bar{X} =4.29)

4. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการสัมมนาครั้งนี้

ผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ได้รับความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

จริง หากมีการขยายเวลาการสัมมนา โดยเพิ่มช่วงเวลาในการปรึกษาโครงเรื่องงานวิจัยก็จะเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังได้ข้อคิดและหัวข้อที่จะสามารถนำไปทำวิจัยได้ในอนาคต และหัวข้อในการสัมมนาครั้งต่อไปที่ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ได้จากแบบสอบถาม ได้แก่ การสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยทางด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น เทคนิคการเขียนงานวิจัย การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบนวัตกรรม การเขียนตำรา เป็นต้น

